

روزنامه همدلی

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
سه‌شنبه ۱۰ خرداد ۱۴۰۱_ ۲۹ شوال ۱۴۴۳_ ۳۱ مه ۲۰۲۲- شماره ۱۹۴۶ _ سال ششم
۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان - ضربرب کیفی ۶۷۴
www.hamdelidaily.ir hamdeli@gmail.com newspaper.hamdeli
سردبیر: فضل‌الله یاری
چاپ: صمیم ۴۴۵۳۳۲۷۵-۰۲۱
نشانی: تهران- میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی- کوچه مهر- پلاک ۶- طبقه اول- واحد ۳
تلفکس: ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۵-۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۱

یادداشت‌ها و دیدگاه‌ها

کتاب‌ها، صفحه دیجیتال و تفاوت نسل‌ها

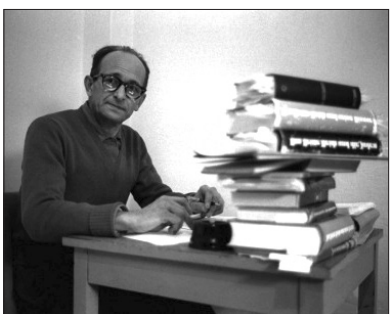
کردن فراخش ابدی است. این همه را گفتم که گفته باشم: اگر خانه و خاک خانه و آشیانه تن من است کتاب و نوشته هم سفر جان، روح و اندیشه من است که با آن پر می‌کنم به دوردست‌ها ... اما صفحه نوری دیجیتال کجای این قصه است و تفاوت نسل‌ها در کجای داستان؟! دیجیتال و صفحه نوری‌اش نیز نه نفی کردنی است نه قهر کردنی آن‌هم کنج تاریکی از هستی مرا روشن می‌سازد بخشی از جهان من در مجاز همین جهان معنا می‌شود این صفحه جادو نیز همچون کاغذ سپید اما نه به عمق و معنا و ژرفای آن بخش دیگری از پازل جهان مرا می‌سازد گاه به من خبر می‌رساند گاه موسیقی و شعر می‌دهد با آن به مادرم می‌گویم حالم چندان بد نیست به خواهرانم نیز به فرزندان و دوستانم ...

گفته باشم: اگر خانه و خاک خانه و آشیانه تن من است کتاب و نوشته هم سفر جان، روح و اندیشه من است که با آن پر می‌کنم به دوردست‌ها ... اما صفحه نوری دیجیتال کجای این قصه است و تفاوت نسل‌ها در کجای داستان؟! دیجیتال و صفحه نوری‌اش نیز نه نفی کردنی است نه قهر کردنی آن‌هم کنج تاریکی از هستی مرا روشن می‌سازد بخشی از جهان من در مجاز همین جهان معنا می‌شود این صفحه جادو نیز همچون کاغذ سپید اما نه به عمق و معنا و ژرفای آن بخش دیگری از پازل جهان مرا می‌سازد گاه به من خبر می‌رساند گاه موسیقی و شعر می‌دهد با آن به مادرم می‌گویم حالم چندان بد نیست به خواهرانم نیز به فرزندان و دوستانم ...

گفته باشم: اگر خانه و خاک خانه و آشیانه تن من است کتاب و نوشته هم سفر جان، روح و اندیشه من است که با آن پر می‌کنم به دوردست‌ها ... اما صفحه نوری دیجیتال کجای این قصه است و تفاوت نسل‌ها در کجای داستان؟! دیجیتال و صفحه نوری‌اش نیز نه نفی کردنی است نه قهر کردنی آن‌هم کنج تاریکی از هستی مرا روشن می‌سازد بخشی از جهان من در مجاز همین جهان معنا می‌شود این صفحه جادو نیز همچون کاغذ سپید اما نه به عمق و معنا و ژرفای آن بخش دیگری از پازل جهان مرا می‌سازد گاه به من خبر می‌رساند گاه موسیقی و شعر می‌دهد با آن به مادرم می‌گویم حالم چندان بد نیست به خواهرانم نیز به فرزندان و دوستانم ...

طایفه تاریخی

روزی که «آی‌شمن» طراح هولوکاست اعدام شد

آی‌شمن از افسران اصلی هیتلر و طراح اصلی سازمان‌دهی هولوکاست بود که تدارکات لازم برای کشتار شش میلیون یهودی را سامان داد. آی‌شمن دستیار اصلی هاینتریش هیملر، رییس اس‌اس بود و اغلب از مقر اصلی گشتاپو در برلین دستور می‌داد که سرعت کشتار افزایش یابد و به افسران گوشزد می‌کرد که حتی به کودکان یهودی هم رحم نکنند.

چندوچون دستگیری و محاکمه آی‌شمن در پی گذشت نیم‌قرن همچنان موضوعی جنجالی است. آی‌شمن پس از پایان جنگ دستگیر شد اما نتوانست از زندان متعین بگریزد. پیروزمندان جنگ در سراسر اروپا و جهان دربره‌دار دنیال بلندیایگان حکومت آلمان بودند اما از آی‌شمن نام چندانی در میان نبود.

فقط با بر ملا شدن جزئیات بیشتری راجع به نسل‌کشی یهودیان بود که نقش محوری آی‌شمن در آن برای تعقیب‌کنندگان مقامات نازی رفته‌رفته آشکار شد.

آی‌شمن پس از جنگ به آرژانتین گریخت و در کارخانه مرسدس بنز کار می‌کرد تا اینکه توسط مأموران موساد دستگیر شد و برای محاکمه به اسرائیل انتقال یافت.

آی‌شمن به مدت ۱۵ سال با هویت جعلی در آرژانتین زندگی و برای شرکت مرسدس بنز کار می‌کرد.

در سال ۱۹۶۰ موساد در پی دریافت اطلاعات محرمانه‌ای، گروهی را برای ربودن وی و انتقال دادن به اسرائیل به‌منظور محاکمه، به یونیس آیرس اعزام کرد.

اسرائیل در آغاز سعی کرده بود از طریق مذاکره با حکومت آرژانتین، آی‌شمن را تحویل بگیرد اما مذاکره به جایی نرسید. سازمان اطلاعات و امنیت اسرائیل که نگران بودند فرصت محاکمه از دست برود آی‌شمن را به دام انداخت و سپس از بی‌هوش کردن او را به‌طور غیرقانونی با پرواز شرکت هواپیمایی العال اسرائیل از آرژانتین خارج کرد.

آرژانتین که از نقض حق حاکمیت خود به خشم آمده بود به سازمان ملل شکایت کرد. گلدا مایر، نخست‌وزیر اسرائیل هم در واکنش به این شکایت در ابتدا ادعا کرد که ربودن و انتقال آی‌شمن توسط شهروندان غیرنظامی انجام گرفته است نه مقامات

یادداشت‌ها و دیدگاه‌ها

به بهانه انتشار «شعر زمان ما» هوشنگ چالنگی موتیف بی‌وطنی انسان بر روی خاک

فیض شریفی
منتقد و پژوهشگر ادبیات

هوشنگ چالنگی هر اندازه از سر آرمان خواهی، رسالت خود را در مقام شاعر سنگین تر گرفت، زندگی روزانه و شعرش بیش‌تر در بحران فرو رفت. یکی از موتیف‌های اشعار چالنگی بی‌وطنی آدمی بر این خاک پوک است، او جهان را میدان و عرصه گاه از مومن می‌دانست و در سلوک، انتظار در بازگشت به سرزمین موعود را فضیلتی بزرگ می‌دانست و اگر برای او بازگشت ممکن نبود از خواب و رؤیا برای بازگشت بهره می‌گرفت، «خواب» در اشعار هوشنگ چالنگی در این دفتر «بخش سوسوم» پرسامندترین واژه است و او می‌خواهد در عالم خاک به سرزمین موعود برسد: «اینجا پیش هیولای نامم به خواب رفتم... ای زمین که ستاره‌های کور را در

چرخش

سید حمید طیبیان، نویسنده، مترجم، فرهنگ‌نویس و از برگزیدگان جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی جان به جان آفرین تسلیم کرد. سید حمید طیبیان (متولد ۱۳۲۷ ش - ذرفول)،

کتاب‌ها

«مار تاهیمل فارب» و کتابی در ژانر ادبیات آخر زمانی

همیشه کتاب‌هایی با موضوع آخرالزمان جذاب بوده است. آخرالزمان که برخی‌ها آن را با قیامت یکی دانسته‌اند، از مهم‌ترین مضامین زمان‌ها، افسانه‌ها و خلاقیت‌های معاصر بشری برای تولید محتوا به شمار می‌رود. وقتی بدانیم که اعتقاد به منجی و آخرالزمان در فرهنگ بسیاری از ادیان بزرگ دنیادیده می‌شود و درباره آن پیشگویی‌هایی نیز کرده‌اند این موضوع مبرهن می‌شود که آخرالزمان از جذابیت زیادی برخوردار است. معمولاً آخرالزمان در اصطلاح یعنی سالیان پایانی یک دوره از حیات بشری و سپس ظهور یک منجی موعود که انتظار او کشیده می‌شود تا تحولی همه‌جانبه در زندگی یک قوم یا تمام بشریت ایجاد کند و بشریت را وارد دوره جدیدی کند. در ادیان ابراهیمی نیز انواع و باورهای مختلفی از پایان جهان وجود دارد، اما آخرالزمان یکی از مهم‌ترین مضامین مذهبی در تاریخ ادیان جهان نیز به‌شمار می‌رود. در یهودیت تصور آخرالزمان به معنی پایان دوره جهان و پیوستن آن به قیامت کبری، از سدهای دوم و سوم قبل از میلاد پیش‌ازین زمان بنی‌اسرائیل که خود را قوم برگزیده خداوند می‌دانستند، در انتظار روزی

داستان‌ها

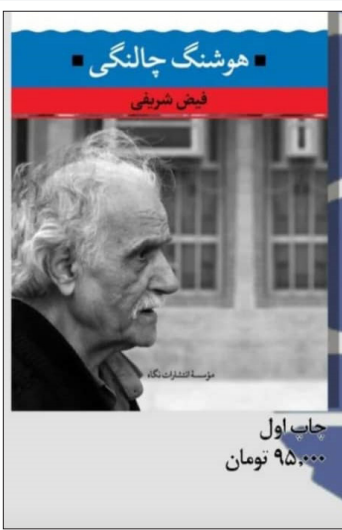

خیام واحدیان
نویسنده

داستان این روزها

زبان مدرن اداره هم تکرار شد. من هم شب موقع استراحت برای تا این جای کار گزارشی نوشتم و در سه نسخه آماده کردم و یکی را نزد خودم نگه داشتم برای روز مبادا با عکس‌هایی که گرفته بودم. صبح که برای سرکشی به خط لوله رفتم دیدم این بار با تحکم و جدیت پیمانکار و مسئول فنی اداره می‌گویند تو فقط گاهی بیا و گزارشی‌ها ما را اعضا کن و نیاز نیست همیشه حضور داشته باشی. گفتم با این شرایط من نمی‌توانم کار کنم چون هم از عاقبت کار و خرابکاری می‌ترسم و هم اینکه این لوله قرار است گاز را به روستاهای زیادی برساند و با این وضعیت آمیدی به سلامت کار نیست. پیمانکار مسئولان که معلوم بود زیاد همدیگر را دیده‌اند و از کم و کیف هم خبر دارند عنر مرا خواستند

دریچه

هوشنگ چالنگی
فیض شریفی
چاپ: صمیم ۴۴۵۳۳۲۷۵-۰۲۱
نشانی: تهران- میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی- کوچه مهر- پلاک ۶- طبقه اول- واحد ۳
تلفکس: ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۵-۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۱

سید حمید طیبیان؛ برنده کتاب سال درگذشت

نویسنده، مترجم، فرهنگ‌نویس، متولد سال ۱۳۲۷ در ذرفول بود. وی تحصیلات ابتدایی و دبیرستان را در همان شهر به پایان رسانید و برای ادامه تحصیل راهی تهران شد. در ۱۳۴۹ موفق به دریافت مدارک لیسانس زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه تهران شد. طیبیان برای ادامه تحصیل رشته ادبیات عرب را برگزید و در ۱۳۵۲ مدرک کارشناسی ارشد گرفت. در ۱۳۷۰ با دفاع از رساله دکتری خود با عنوان تکمله، تجدینظر و تصحیح انتقادی فرهنگ منتهی‌الراب به اخذ دانشنامه دکتری زبان و ادبیات عرب نائل آمد و از سال

روزنامه‌نگاری

آن ماه که گفتمی ملک رحمانست این بار اگرش نگه کنی شیطانست رویی که چو آتش به زمستان خوش بود امروز جو پوستین به تابستانست

منتقدان

حمل:

آنچه به دست یا دوش کشند، بردن چیزی از جایی به جای. به موجودی گفته می‌شود که در رحم زن وجود پیدا می‌کند و آغاز وجود آن از تاریخ انعقاد نطفه است و انتهای وجود آن ولادت است. در صدق حمل فرق نمی‌کند که از راه موعده حاصل شده باشد یا از طرق دیگر.

مجازستان

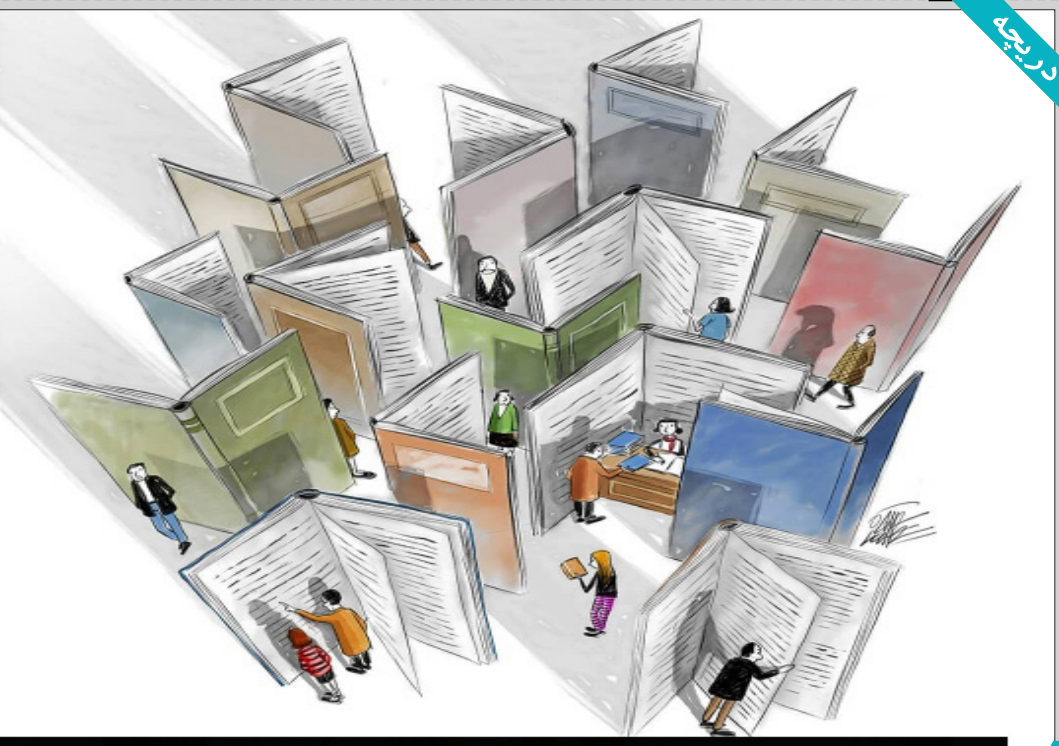
پسر واقعا دل می‌خواد برگردم به کودکی و فوتبال تو کوچو و قوانینی که مال خودش بود. مثلاً تویی که از روی آجر تیر دروازه رد می‌شد گل نبود و تیرک محسوب می‌شد و محدوده تیرک افقی تا جایی بود که دست دروازه‌بان می‌رسید و بالاتر از اون گل نبود! صاحب توپ هم (قدرت اول): ((. (ناظم مدرسه)

به نظرم ماه خیلی کاربردی‌تر از خورشیده، ششما توجه کن ماه شب به این تاریکی رو روشن میکنه اما صبح که خودش روشنه اصلاً نیازی به خورشید نیس. (موسی)
یکی از بدی ماهایی که لپ داریم این وقتی دستمون می‌برسم زیر چنومون می‌ذاریم یه تیکه گوشت میاد بالا که هیچ، صاف دیدمون میگیره)). (یاسی توسین)
سگ رو میارن عقیش می‌کنن، عمل زیبایی روش انجام میدن، هرچو که خودشون دلشون بخواد براش سبک زندگی می‌چینن. آخر سر هم توی برایش رهاس می‌کنن و اسم همه اینا رو می‌دارن حمایت از حیوانات! (آدم)

تاریخ

کشف یک «زمین» در فاصله ۲۶سال نوری! حرکت بسیاری جزئی یک ستاره کوچک، وجود یک سیاره فراخورشیدی زمین مانند را آشکار کرده است که در فاصله‌ای نزدیک به قابل سکونت از ستاره خود در حال گردش است. ستاره شناسان در اطراف یک کوتوله قرمز کورنرگ به نام Ross ۵۰۸ که فقط ۳۶.۵سال نوری از ما فاصله دارد، وجود جهانی را تأیید کرده‌اند که جرم آن فقط ۴ برابر زمین است. با توجه به آنچه ما در مورد محدودیت جرم سیاره می‌دانیم، به این معنی است که این جهان، احتمالاً زمین یا سنگی است تا گازی و جالب‌تر از آن اینکه این سیاره در فاصله‌ای قابل سکونت از ستاره خود قرار دارد. این سیاره فراخورشیدی که Ross ۵۰۸ نام دارد، بعید است که برای زندگی آن‌طور که ما شناسیم قابل سکونت باشد. باین‌حال، این کشف، اولین مورد برای یک بررسی جدید با استفاده از تلسکوپ سوپارو رصدخانه ملی نجوم ژاپن (NAOJ) است که کارایی تکنیک‌های مورد استفاده برای مکان‌یابی سیارات کوچک در اطراف ستارگان کم‌نور را نشان می‌دهد. شکار سیارات فراخورشیدی قابل سکونت تا حدودی به دلیل ماهیت آنچه ما معتقدیم این سیارات فراخورشیدی دارند، متوقف‌شده است؛ زیرا تنها الگوی ما زمین است؛ سیاره‌ای نسبتاً کوچک که در فاصله‌ای از ستاره خود می‌چرخد که دما را برای آب مایع روی سطح آن مساعد می‌کند. این همان چیزی است که به «منطقه قابل سکونت» معروف است؛ اما بدیهی است که این عامل تنها برای شکل‌گیری حیات بر روی یک سیاره نیست، زیرا برای مثال، مریخ نیز در منطقه قابل سکونت قرار دارد. تکنیک اصلی برای یافتن سیارات فراخورشیدی روش «گذر» است. این همان چیزی است که تلسکوپ شکار سیاره فراخورشیدی تاسا TESS و کیپلر از آن استفاده می‌کنند. ابزار که به ستاره‌ها خیره می‌شود و به دنبال سیاره‌های منظم در نور آن‌ها می‌گردد که ناشی از یک جسم است که به‌طور منظم بین ما و ستاره می‌چرخد. از عمق این گذر می‌توان برای محاسبه جرم جسم استفاده کرد. به این معنا که هر چه منحنی نور بزرگ‌تر باشد، نشان‌دهنده سیارات بزرگ‌تری است. تا زمان نگارش این مقاله، ۲۸۵۸ سیاره فراخورشیدی که با استفاده از این روش پیدا شده‌اند.

در سال ۲۰۱۹، یک تیم بین‌المللی از ستاره شناسان به رهبری NAOJ با استفاده از تلسکوپ سوپارو، جستجوی ستاره‌های کوتوله قرمز کم‌نور را برای کشف سیارات فراخورشیدی، آغاز کردند. سیاره Ross ۵۰۸ b که در مقاله‌ای به رهبری هیروکی هاراکاوا، ستاره‌شناس تلسکوپ سوپارو توصیف‌شده است، اولین سیاره فراخورشیدی کشف‌شده در این پروژه بود. جرم این سیاره حدود چهار برابر زمین است و هر ۱۰.۷۵ روز یک‌بار به دور ستاره خود می‌چرخد. شاید متوجه شده باشید که این بسیار نزدیک‌تر از مدار زمین است؛ اما Ross ۵۰۸ b بسیار کوچک‌تر و کم‌نورتر از خورشید است. در آن فاصله، تابش ستاره‌ای که به Ross ۵۰۸ b می‌خورد، تنها ۴.۴ برابر تابش خورشیدی است که به زمین می‌خورد، بنابراین در منطقه قابل سکونت ستاره خود قرار دارد. کشف این سیاره برای مطالعات آتی جهان‌های فراخورشیدی بسیار اهمیت دارد. دانشمندان می‌گویند ماهواره نقشه‌بردار فراخورشیدی TESS ناسا در آینده نزدیک می‌تواند داده‌های عبوری کافی برای ستاره شناسان به دست آورد تا تشخیص دهند که آیا این سیاره فراخورشیدی جو دارد یا خیر. چنین مشاهداتی می‌تواند به دانشمندان کمک کند تا جو جهان‌هایی را که ممکن است قابل سکونت‌تر باشند، شناسایی کنند.

Oguz Demir